

Välkommen till SvD. Du har hamnat på den här sidan via **Google**.

Sök fler artiklar om "[många ratar julskinkan](#)" på SvD.se

[Till SvD:s startsida](#)

FOTO: SCANPIX ARKIV

Många ratar julskinkan i år

Publicerad: 24 december 2009, 03.00

Vildsvinsstammen ökar kraftigt, om några år kommer det svenska folket att sätta i sig mer vildsvinskött än älgkött. Därmed blir det också möjligt för allt fler att ersätta den traditionella julskinkan med vildsvin.

Förra året fällde jägarna cirka 50000 vildsvin och med nuvarande ökningstakt kommer 150000 vildsvin att fällas år 2013.

–Det är dags att byta ut den vanliga julskinkan mot vildsvin, den är nyttig och det är det mest klimatvänliga vi kan välja, säger Torsten Mörner – veterinär samt expert på hantering och tillagning av viltkött, tillika ordförande i Svenska Jägareförbundet.

Idag skjuts cirka 100000 älgar varje år, vilket motsvarar en knapp tiondel av den totala nötköttskonsumtionen. Det mesta av detta hamnar i jägarnas frysar.

När det gäller vildsvinen hamnar avskjutningen i år på cirka 70000 djur. Enligt Torsten Mörner kan Sverige inom några år ha en stam runt 500–600 tusen vildsvin.

–Ja, det är inte orealistiskt. Då skulle vi få en årlig avskjutning på 200000 djur. Det motsvarar mer än den ekologiska delen av tamsvinsbranschen hittills har lyckats klara.

Jägareförbundet och Torsten Mörner kommer att jobba hårt för att dessa vildsvin ska finnas i butikerna.

–Det finns helt klart en marknad. Om tre fyra år – hoppas och tror jag – att vildsvinskött ska var tillgängligt, om inte i alla butiker så i väsentligt många fler. Priset kommer också sjunka till en rimlig nivå. Att vildsvin är dyrt idag beror på att det är så många mellanled, logistiken funkar helt enkelt inte. Målet är att butiken ska kunna köpa direkt från en vilthanteringsanläggning, säger han.

En jägare får idag ut mellan 25 och 40 kronor kilot. Om vilthanteringsanläggningen sedan lägger på lika mycket ökar kilopriset till 50–80 kronor. Och om butiken i sista ledet dubblar priset betyder det 100–160 kronor.

–Viltkött kommer alltid att vara lite dyrare och exklusivare. Den svenska köttbranschen har aldrig satsat på kvalitet – bara på pris och kvantitet, fastslår Torsten Mörner.

Intresset för mat som hämtas direkt ur naturens skafferier ökar rent allmänt och i en Sifundersökning uppger 59 procent av de tillfrågade att de gärna äta mer viltkött.

En annan Sifundersökning visar att den senaste skandalen satt djupa spår i de svenska folklagren. Under två år besökte den rikstäckande organisationen Djurrättsalliansen ett hundratal svenska grisuppfödare för att dokumentera djurens livssituation. Vid besöken fann man, och filmade, obehandlade skador, döda grisar, smutsiga grisstallar och lagbrott.

Aktionen ledde till polisanmälan mot nittiototal av farmarna – ungefär en tiondel av Sveriges samtliga grisuppfödningar – för brott mot djurskyddslagstiftningen. Bland de anmälda fanns bland andra ordföranden för Swedish Meats, som tvingades avgå från sin post. Swedish Meats, en av Sveriges största livsmedelskoncerner, ägs av 17400 svenska bönder.

Mest negativa till julsinkan är man i Stockholm och Malmö. 8 respektive 13 procent i dessa städer tänker vägra skinkan. Ser man till de politiska värderingarna är miljöpartister mest upprörda, medan centerpartister och kristdemokrater inte har påverkats alls. Detta har i år lett till ett veritabelt slagsmål om de ekologiska och Krav-märkta skinkorna, som på de flesta håll tog slut långt före jul.

Även Johan Truvé, forskare och en av landets främsta vildsvinsexperter, tror på en explosionsartad utveckling.

–Man kan fråga sig när det tar stopp, men jag har inget bra svar. Den ekologiska gränsen för vildsvinens utbredning, det vill säga då det blir konkurrens om utrymme och käk, är ganska avlägsen, säger han.

Särskilt i syd- och Mellansverige finns det många områden där vildsvinen inte är riktigt etablerade, vilket talar för en bra tillväxtpotential. I takt med att de blir vanligare i storstäderna kommer de att allt mer framstå som det nya "rådjursproblemet". På kontinenten finns det exempel på att vildsvinen bosatt sig i större stadsparker.

Ett annat problem är att vildsvinen orsakar allt fler trafikolyckor. Att krocka med ett kompakt vildsvin är som att köra in i en stor sten. Dessa olyckor ger färre personskador än krockar med älg, men skadorna på bilarna är mycket kostsamma.

Idag hittar man vildsvinen ända upp i Dalarna. De klarar kyla och snö, men är beroende av vinterutfodring. Enligt Johan Truvé går en gräns för deras naturliga utbredningsområde ungefär i höjd med Sundsvall.

I november i år sköts ett vildsvin i en potatisåker utanför Pajala, men även om det sannolikt var utplanterat så talar fakta för att de snart dyker upp i en villaträdgård nära dig...

Thomas Berglund

thomas.berglund@svd.se